Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannebera; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colonă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anŭ 40 francĭ, pe sése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulu pentru Brașovu:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unu anu 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anŭ 12 fl., pe sese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. seu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtu și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 48. Brașovŭ, Joi, 3 (15) Martie 1888.

Alianțele.

II.

Nu suntemŭ în posițiunea de a ne pute face o clară judecată asupra faptului României cu acéstă alianță, în urma căreia a perdutŭ Basarabia, în schimbŭ cu Dobrogea: nu suntemŭ în posiția a cumpăni decă porturile unei Mărĭ suntŭ o recompensă pentru elementulŭ perdutŭ? Guvernulŭ românŭ a trebuitŭ sĕ scie înainte de acéstŭ schimbŭ, căcĭ comisarii sĕi deja înainte de Congresulŭ din Berlinŭ eșiseră prin Dobrogea pentru a studia relațiunile economice, etnografice și statistice ale noului teritoriu: trebuia sĕ sciă, căci îlŭ pretindea Rusia sub cuvêntulŭ onórei armelorŭ sale, îlŭ pretindea ambițiunea națională a Țarului, care la împutările de ingratitudine rĕspundea prin guvernulŭ sĕu: *„noi amŭ garantatŭ integritatea, și nu identitatea teritoriului României; întregitatea o are, decĭ nĭ-amŭ ținutŭ cuvêntulu.*

Rusia, cu ajutorulŭ României, bătu pe Turci și eliberă pe Bulgarĭ, din ale cărorŭ cadavre Turculŭ ridicase movile înalte câtŭ bisericele, fără ca civilisațiunea occidentală sĕ le fi săritŭ întru ajutorŭ. La San-Stefano, Rusia în idea că Francia e umilită, Prusia e amică, Austria cointeresată, eși cu planulŭ sĕu de o mare Bulgariă; dér ce sĕ vedĭ? ingratitudine! toți respinseră planulŭ Rusiei; prin urmare se făcu o Bulgariă și o Rumeliă orientală. Europa, séu mai bine dișŭ puterile marĭ din Congresulŭ dela Berlinŭ, n'au concesŭ României sĕ intre în acelŭ congresŭ, nicĭ că au respinsŭ cererea Rusiei pentru încorporarea Basarabiei, mai multŭ s'au îngrijitŭ ca nu cumva printr'o mare Bulgariă Rusia sĕ ajungă în apropierea Constantinopolei.

Din acéstŭ momentŭ Rusia a începutŭ a spori și întări forțele sale militare în tóte direcțiunile, a'șĭ construi căile ferate pentru scopurĭ de rĕsboiu, a'șĭ fortifica granițele sale: a începutŭ a cocheta cu Francia, și într'unŭ modŭ óre-care a provoca alianța austro-germană, pentru ca sĕ aibă ocasiune a eși din tripla alianță, care mai purta numele acesta, dér se depărtase de basa sa..., eră Bismark a priceputŭ că ce o însemne acestea, și ca încai sĕ-și pótă ține o pasĕre în cușca sa, în 7 Octomvre 1879 a și legatŭ alianță defensivă cu Austria în contra Rusiei, a acelui amicŭ înaintea căruia la 1873 jura, că nu-i póte trece prin minte, ca vreodată sĕ-i devină inimicŭ,... și aicĭ cocoșulŭ sântului Petru a pututŭ sĕ cânte a doua óră la urechile lui Bismark, căcĭ ĕtă s'a repetatŭ scena jucată în 1866 față cu Napoleon: dér Bismark scie bine că Rusia e mai puternică ca Francia în 1870; pentru aceea ține strînse alianțele, publică documentele, și amenință lumea cu flacările „furórei teutonice"....

Din tóte acestea se vede că națiunile și staturile nu-șĭ facŭ politica după simțeminte, și că în politică: nu e simpatiă, nu e recunoscință, nu e moralitate, *ci purulŭ interesŭ propriu.*

Istoria „măiestra vieței" câte esemple ne oferă în astă privință! Mai deapróape numai monarchia nóstră, care a avutŭ resbelurĭ cumplite cu Prusia și cu Italia, cărora li-a cedatŭ frumóse provincii și primatulŭ unei marĭ împĕrății, ĕtă că adĭ stă în alianță cu ele, și mai de apróape cei ce în 1878 strigau în contra politicei de a ocupa Bosnia și Erțegovina, adĭ totŭ ei milităză mai tare pentru păstrarea acestorŭ provincii..., apoi acești politicĭ cântă mereu la urechile României *„sĕ nu uite luarea Basarabiei."*

Rusia érășĭ concentréză puterĭ marĭ în Basarabia; semnŭ că de acolo, séu, că și de pe acolo va începe acțiunea la timpulŭ sĕu. Ce sigurŭ că pentru de a opera în Bulgaria are lipsă de a trece și peste teritoriulŭ României.

România éră a colindatŭ pe la ușile unorŭ puterĭ și éră a cerutŭ garantarea *neutralității* teritoriului sĕu, dér și acuma se pare că înzadarŭ. Cine sĕ garanteze pentru altulŭ, când totŭ insulŭ se îngrijesce de pielea sa? S'a spusŭ (între altele în diarulŭ „Nemzet") că neutralitățĭ pentru timpurile nóstre nu se potŭ garanta, fiecine se apĕră pe sine: ĕtă că și Belgia și Elveția se înarméză, și vorŭ fi silite sĕ'șĭ apere teritoriulŭ propriu. România însĕ se póte alia cu așa numitele „puterĭ ale păcii." Dér aceea ligă a păcii ce monstru póte sĕ fiă? o mare cameră, cu atâtea ușĭ, câțĭ inșĭ intră în ea; fiăcare are sĕ între și sĕ se strecóre pe ușa sa: și totușĭ *„dum duo faciunt idem, non est idem..."*

Nu ne este datŭ nouĕ a cunósce stipulațiunile sub carĭ ar avea România sĕ între în liga păcii, séu motivele din carĭ ar refusa-o, atâta însĕ este de prevĕdutŭ: că decă Rusia va cere ca sĕ trécă eară prin teritoriulŭ ei, ca în 1877, România va fi silită sĕ se încline séu la Nordŭ séu la Vestŭ.

Decĭ este întrebarea la care din doi? Mulțĭ ar dori sĕ scie de pe acum. Dér bărbații de statŭ ai României suntŭ fórte înțelepțĭ, Vorbescŭ în ale diplomației pré puținŭ, și numai atuncĭ când e neîncungiuratŭ de lipsă, de presentŭ bună-óră vorŭ rĕspunde, că România după esemplulŭ altorŭ state, în legarea alianței, nu va fi condusă nicĭ de simpatiă, nicĭ de ură, ci de purulŭ sĕu interesŭ, pe care ea îlŭ cunósce mai bine, decâtŭ cei carĭ îi dau sfaturĭ.

Este déră naturală ca România în marea încurcătură europénă, a căreia vijeliă deja se anunță cu fulgere din depărtare, pentru asigurarea esistinței sale va fi cu multă precauțiune, și nu va fi cu privire nicĭ chiar la simpatia fraților sĕi de dincóce de Carpațĭ séu de dincolo de Dunăre, ci numai la purulŭ sĕu interesŭ. Cu tóte acestea nu voiu pĕcătui, credŭ, decă și acuma voiu reflecta la articululŭ comunicatŭ în Nr. 102 alŭ „Gazetei" din anulŭ 1883 sub titlulŭ: „O voce transilvaniană asupra alianței cu România", cu atât mai vértosŭ, că renumitulŭ bărbatŭ de statŭ și diplomatŭ alŭ României d-nulŭ Cogălniceanu, în numĕrulŭ festivŭ alŭ Gazetei jubilare, cu privire la elementulŭ ce predomină în statŭ, aprobă acele vederĭ în mĕreța sa declarațiune.

Rotuna.

Politica României.

„Figaro" dela 7 Martie dă séma în următorii terminĭ despre o întêlnire pe care unŭ redactorŭ alŭ sĕu a avut'o cu d. Alexandri, ministrulŭ României la Parisŭ:

In urma veștilorŭ ce ne sosiau din Bucurescĭ, cu privire la demisionarea d-lui Brătianu, ni se părea interesantŭ a vorbi cu onorabilulŭ ministru alŭ României la Parisŭ, și de a audi din gura sa indicații precise asupra actualei politicĭ a regatului României:

„D-v. sunteți mĕniațĭ nu numai pe d. Brătianu," ne spuse dela începutŭ d. Alexandri, „ci și pe regele nostru. Eu am mai rĕspunsŭ deja la învinuirile contra ministrului demisionatŭ. Nu, d. Brătianu n'a negociatŭ alianță cu Germania; este prea multŭ Românŭ ca sĕ nu simtă prețulŭ pretenșugului cu Francia, și cea mai bună dovadă a sincerității lui e, că trei băiețĭ ai sĕi îșĭ urméză acum studiile la Parisŭ, că guvernulŭ românŭ îșĭ adreséză tóte comandele în Francia. Acestea, de vre-o optspredece lunĭ numai, au trecutŭ peste suma de dece milióne lei — cifră respectabilă, decă ne gândimŭ la regatulŭ nostru, care e micŭ.

„In privința celorŭ ce se vorbescŭ în Francia despre suveranulŭ meu — vorbe totŭ așa de greșite în cea mai mare parte pe câtŭ și de nedrepte, — sunt datorŭ sĕ protestezŭ eu, M. S. neputând'o face. Sĕ scițĭ decĭ, că de când este Românŭ, Carolŭ de Hohenzolern n'a încetatŭ d'a lucra ca patriotŭ românŭ. Nu e nicĭdecum „feciorulŭ lui Bismark", nu impune țĕrei sale adoptive poruncile pe care le primesce din Berlinŭ. Tóte acestea îsŭ false. Regele nostru e unŭ suveranŭ esențialminte constituționalŭ: n'are politică personală și maioritatea parlamentară guverneză. Tată-sĕu, prințulŭ de Hohenzolern, care e fórte bogatŭ, a datŭ regelui sume considerabile, și totă averea regelui Carolŭ se află astădĭ, nu în Germania, ci în România.

„Altŭ amĕnuntŭ: s'a pretinsŭ că România se unise cu Rusia pentru că așa voise Bismark. Insĕ adevĕrulŭ e, că Țarulŭ Alexandru II a refusatŭ la începutŭ ajutorulŭ nostru și a tratatŭ cu disprețŭ propunerile nóstre. Trupele române întrară în campaniă tocmai în urma primirei unei depeșĭ dela marele duce Nicolae. Acéstă depeșă, adaogă d. Alexandri, am avut'o în mână, i-am cititŭ cuprinsulŭ: *marele duce Nicolae implora ajutorulŭ nostru imediatŭ*, în urma celei de a doua înfrângerĭ a trupelorŭ moscovite în fața Plevnei.

„Nu potŭ sĕ repetŭ în deajunsŭ că: Noi Românii — începĕndŭ dela suveranulŭ nostru — avemŭ toțĭ o singură dorință, sĕ ne apĕrămŭ neatêrnarea, sĕ ne păzimŭ neutralitatea și, departe de a ne pune la poruncile Germaniei, sĕ păstrămŭ vechiulŭ prietenșugŭ alŭ Franciei."

Tractatulŭ pentru regularea granițelorŭ austro-ungaro-române.

Oficiosulŭ „Fremdenblatt" publică unele detalii în privința mersului oficialŭ alŭ negocierilorŭ pentru delimitarea granițelorŭ. Numitulŭ diarŭ scrie:

Cu ocasiunea discuțiunei în camera ungară în privința convențiunei încheiate de curêndŭ cu România pentru delimitarea granițelorŭ, s'au făcutŭ atâtŭ în decursulŭ desbaterilorŭ câtŭ și după aceea în pressa ungară totfelulŭ de învinuirĭ ministerului comunŭ de esterne și diplomației ces. reg., învinuirĭ, întemeiate pe formularea contestată a convențiunei. In fața acestorŭ învinuirĭ prin care se caută a se atribui ministerului de esterne și diplomației rĕspunderea pentru compunerea acelei convențiunĭ fórte prețióse, respundere, pe care după cum se póte dovedi, nu o au — este cuviincióså și necesarŭ d'a stabili în modŭ clarŭ care a fostŭ, procederea oficială cu ocasiunea menționatelorŭ negocierĭ și în ce mĕsură organele, care au luatŭ parte, au conlucratŭ pentru convențiune.

După ce s'a simțitŭ totŭ mai multŭ necesitatea pentru o aplanare definitivă a continuelorŭ certurĭ de graniță între ambele țĕrĭ vecine, s'a luatŭ în fine înțelegere cu guvernulŭ românŭ, după ce lucrările pregătitóre locale fuseseră terminate, d'a se întruni pentru acéstŭ scop o comisiune mixtă la Viena. Acésta s'a întrunitŭ în tómna anului 1886 și se compunea din delegații guvernelorŭ, imperialŭ-regescŭ, regescŭ ungurescŭ și regescŭ românescŭ. Președinte a fostŭ unŭ funcționarŭ superiorŭ din ministerulŭ de esterne. Comisiunea avea însărcinarea d'a verifica operatele fostelorŭ comisiunĭ locale, întru câtŭ în privința unorŭ cestiunĭ se ajunsese la o înțelegere încă la fața locului, d'a da o soluțiune cestiunilorŭ rĕmase în litigiu și d'a pregăti unŭ elaboratorŭ care sĕ coprindă întreaga linie de graniță și care sĕ servéscă ca basă pentru o convențiune cu România. Elaboratulŭ resultatŭ din discuțiunile comisiunilorŭ, totŭ așa ca și proiectulŭ de convențiune compusŭ pe basa aceluia la ministerulŭ de esterne s'a supusŭ pentru vedere și aprobare ambelorŭ guverne ale monarchiei. Și numai după ce ambele guverne au esaminatŭ și aprobatŭ menționatulŭ proiectŭ, s'a comunicatŭ proiectulŭ prin ministerulŭ de esterne guvernulŭ românŭ și cu acesta s'au urmatŭ apoi ultimele negocierĭ, despre carĭ ambele guverne ale monarchiei, au fostŭ continuu ținute în cunoscință și carĭ la 7 Decemvre 1887 au fostŭ terminate și subsemnate la Bucurescĭ. Ministrulŭ nostru plenipotențiarŭ ces. reg. a luatŭ numai indirectŭ parte la stabilirea definitivă a convențiunei, de óre-ce negociările s'au ținutŭ în ce privesce partea lorŭ de căpetenie, la Viena.

Bulgaria și Nota turcéscă.

Fóia bulgară „Svoboda," din Sofia, vorbindŭ de Nota turcéscă, în articolulŭ sĕu de frunte, dice că decă Turcia a datŭ acéstă notă prin simplă condescendență cătră Rusia și fără intențiune de a urmări cestiunea prin mijlóce violente, ea va conserva în Bulgaria nisce vasalĭ devotațĭ, dér că decă Nota este preludiulŭ unei acțiunĭ energice, ea *va găsi în Bulgarĭ unŭ poporŭ decisŭ a lupta prin tóte mijlócele pentru a ocroti o libertate ce nisce împrejurărĭ providențiale ar pute sĕ o ducă la independență.*

Diarulŭ recunósce ilegalitatea situațiunei prințului față cu tractatulŭ dela Berlinŭ, dér dice că aceia, carĭ au ruptŭ tractatulŭ suntŭ cei ce la 9 Augustŭ au

„furatŭ“ pe prinţulŭ Alexandru, şi că Bulgarii carĭ. cu tóte uneltirile din afară. au menţinutŭ ordinea în ţéră, nu potŭ fi adĭ rĕspundĕtorĭ de greşelele primordiale ale acelora. carĭ cătară în acéstă cădere unŭ mijlocŭ de a produce turburărĭ.

SCIRILE ḌILEI.

Dolinlŭ Curţii austro-ungare pentru împĕratulŭ Wilhelm, după o disposiţiune a Maiestăţii Sale, va dura 4 sĕptĕmânĭ, începĕndŭ dela 12 Martie n. Se aşteptă unŭ ordinŭ de ḍi, care va dispune şi doliulŭ armatei.

* *

Dela Blaşiu primirămŭ cu poşta de adĭ urmatorulŭ tristŭ anunciu: „Corpulŭ profesoralŭ dela institutele preparandiale şi normale din locu aduce la cunoscinţă trecerea din vieţă a preotului şi profesorului **Partenie Moldovanŭ.**“ — Decedatulŭ profesorŭ a fostŭ unŭ bărbatŭ cu nobile semţĕminte şi unŭ zelosŭ Românŭ. Fiă-i memoria binecuvêntată!

* *

In *Bielitz*, vestitulŭ oraşŭ cu fabrice în Silesia, se formeză o *colonia de Saşĭ ardelenĭ*. La 7 Martie n. colonia a alesŭ învĕţătorŭ alŭ şcólei sale pe învĕţătorulŭ şcolei de fete săsescĭ din Reghinŭ, Eduard Leonhardt.

Incă unu tristŭ testimoniu pentru stăpânirea ungurescă.

* *

In institutulŭ de nebunĭ în *Sibiiu* s'a comisŭ unŭ furtŭ. După cum spune „Sieb. Deutsch. Tgbltt“, s'au furatŭ giuvaericale, unŭ revolverŭ. încălţăminte, unŭ losŭ de alŭ Basilicei Nr. 14 Seria 4235, unŭ losŭ de alŭ Crucei roşii Nr. 47 Seria 4280.

* *

Unui ţĕranŭ sasŭ din *Sighişóra* i-a fugitŭ în ḍilele din urmă nevasta, cu intenţiunea de a trece în România cu unŭ paşaportŭ streinŭ. Işĭ luase cu ea şi unŭ copilŭ. pe care însĕ dela Braşovŭ îlŭ trimise bărbatului îndĕrĕtŭ. Prin băiatŭ afla ţĕranulŭ unde se află nevastă-sa, şi în urma arătărei ce o făcu la poliţiă fu prinsă de poliţia de aci şi escortată la Sighişóră. Fugara se numesce Katarina Mathiae.

* *

Duminecă *s'a sinucisŭ* prin împuşcare în Sibiiu subintendentulu militarŭ c. r. N....s. Totŭ acolo s'a spânduratŭ Sâmbătă peptĕnarulŭ Sch.., şi Duminecă unŭ tăiătorŭ de lemne. Acesta din urmă a fostŭ scăpatŭ cu vieţă.

* *

Dela d-lŭ şefŭ alŭ gării Braşovului primimŭ cu data 14 Martie a. c. următórea încunosciinţare: „Provocându-mĕ la comunicatulŭ meu de d-to 13 l. c. am onóre a vĕ aduce la cunoscinţă, că piedeca ce a întreruptŭ comunicaţiunea căi ferate întrĕ Copşa şi Micăsasa s'a delăturatŭ erĭ (în 13 l. c.) séra, şi că prin urmare circulaţiunea trenurilorŭ s'a redeschisŭ.“

Unŭ sfatŭ economicŭ.

Intre relele — din nenorocire destulŭ de multe — de carĭ sufere poporulŭ nostru, trebue sĕ înregistrămŭ şi starea economică miserabilă, sĕu mai corectŭ disŭ: sĕrăcia. Nu doră că poporulŭ nostru ar ave darulŭ lenevirei, din contră lucră forte multŭ, lucră din greu. Der ce folosŭ! la ce servesce tótă munca lui atâtŭ de grea, decă nu este rentabilă decă resultatulŭ ei este atâtŭ de puţinŭ însemnatŭ! Cea mai strictă economiă nu-i permite Românului a pune la o parte decâtŭ forte puţinŭ sĕu chiar nimicŭ din fructulŭ muncei sale brute care influinţeză desastruosŭ şi asupra moralului lui. De aci vedemŭ că devisa „Muncă şi Economiă“ va trebui sĕ rĕmână fără resultatŭ decă nu vomŭ căuta a o aplica, unde eficacitatea ei a fostŭ multŭ probată, unde resultatele ei au fostŭ imposante! Aceste terene, forte puţinŭ cultivate până acum, suntŭ terenulŭ „industrialŭ şi comercialŭ“ în celŭ mai estinsŭ sensŭ alŭ cuvêntului! Industria şi comerciulŭ suntŭ razimulŭ solidŭ alŭ buneistărĭ economice şi bunăstarea economică este garanta sigură, pavăza nepenetrabilă, care ne va apĕra de orĭ ce influinţă internă sĕu străină. Condiţiunea materială odată asigurată, orĭ-ce influinţă devine fără efectŭ, puterea de acţiune basată cresce din ce în ce şi libertatea de acţiune măresce succesulŭ!

Der acestea nu suntŭ singurele condiţiunĭ, ce sĕ impunŭ imperiosu oricărui individŭ. cu câtuşĭ de puţinŭ interesŭ pentru prosperitatea neamului sĕu şi la acestea trebue sĕ mai adaugemŭ unŭ altŭ factorŭ importantŭ. care pe de o parte ne asigură reuşita. pe de altă parte ne conduce şi ne apĕră de peripeţiile nenumĕrate. ce ne stau în cale. Acestŭ factorŭ însemnatŭ este cultura pe tóte terenele, care este isvorulŭ nesecatŭ alŭ tuturorŭ mulţămirilorŭ omenescĭ, care ne ajută într'adevĕrŭ a ne apropia pe câtŭ se póte de ţinta şi idealulŭ omenimei, de perfecţiune..... Prin adevĕrata cultură, care nobiliteză pe omŭ, facemŭ munca nóstră pe tóte terenele multŭ mai rentabilă şi cu atâtŭ mai rentabilă pe terenele susamintite, ale industriei şi comerciului. Studiindŭ împrejurările şi lucrurile din lume, devenimŭ mai prudenţĭ, mai circumspecţĭ şi mai scumpĭ în riscărĭ şi aventurărĭ în acţiunĭ pe carĭ încă nu le cunóscemŭ din destulŭ şi nicĭ nu ne putemu da semă de resultatu, nu-lŭ putemŭ prevede din nicĭ o probabilitate.......

La aceste reflecsiunĭ 'mĭ permitŭ, ca adausŭ. a da locŭ următórei epistole a lui B. Franklin intitulată: „Fluieraşulŭ“ adresată către Madame Brillon:

Passy, 10 Noemvre 1779.

„Am primitŭ cele 2 epistole etc........ Sunt încântatŭ de descripţiunea d-vóstrĕ a Raiului şi a planurilorŭ de a trăi în elŭ. Aprobŭ cu tótă tăria conclusiunea ce faceţĭ, că până atuncĭ trebue sĕ scótemŭ din lumea acésta a nóstră celŭ mai mare bine posibilŭ. După părerea mea nĭ-ar fi forte posibilŭ de a obţine dela lume cu multŭ mai multe avantaje şi a suferi de mai puţine rele. decă amŭ voi numai sĕ avemŭ grijă şi sĕ nu dămŭ prea multŭ pe „flueraşele“ nóstre. Şi după cum mi sĕ pare mie, cei mai mulţĭ nenorociţĭ, ce i vedemŭ în lume, au devenitŭ astfeliu prin negligenţa şi uitarea acestei precauţiunĭ.

„Mĕ vei întreba, póte, ce vreau sĕ dicŭ? D-vóstrĕ vĕ placŭ istoriórele şi mĕ veţĭ scusa decă voiu descrie una, care se referă cu totulŭ la mine personalŭ.

„Când eram copilŭ de 5—6 anĭ, amicii mei şi rudeniile îmĭ umplură. într'o ḍi de sĕrbătóre, busunarulu de parale. La momentŭ am alergatŭ într'o prăvălia de jucării, der încântatŭ de tonulŭ unui flueraşŭ, ce-'lŭ vĕdui pe drumŭ în mâna altui copilŭ de sama mea, îi oferii bucurosŭ pentru elŭ toţĭ creiţăruşii mei. Când m'am întorsŭ acasă, alergândŭ prin tótă casa şi fluerândŭ. forte mulţămitŭ cu tĕrgulŭ meu, der pe de altă parte asurdindŭ urechile întregei familii, fraţii mei. surorile şi verii mei, aflândŭ că am datŭ atâta pentru acelŭ sgomotŭ de nimica, îmĭ spuseră, că am datŭ de 10 orĭ mai multŭ decâtŭ valórea lui. Atunci ei mĕ făcură sĕ mĕ gândescŭ la lucrurile bune şi numĕróse, ce aşŭ pututŭ cumpăra cu restulŭ paralelorŭ mele decă aş fi fostŭ mai prudentŭ, şi începură până într'atâta a'şĭ bate jocŭ de prostia mea, încâtŭ plângeamŭ de ciudă. Şi numai reflesiunea singură îmĭ causa mai multă mâhnire decâtŭ îmĭ procura flueraşulŭ bucuriă.

„Acestŭ accidentŭ a avutŭ însĕ mai târdiu órecare utilitate pentru mine. remănendŭ impresiunea întipărită în sufletulŭ meu. aşa încâtŭ când voiamŭ sĕ cumpărŭ ceva. ce 'mĭ era necesarŭ, diceamŭ în mine: „sĕ nu dămŭ prea multŭ pentru flueraşŭ“ şi astfelŭ cruţam banii.

„Devenindŭ flăcău. intrândŭ în lume şi observândŭ acţiunile ómenilorŭ. vĕdui că întâlnescŭ sumă de ómenĭ carĭ au „dau prea multŭ pentru flueraşŭ.“

„Când vedeamŭ pe cineva, care, ambiţiosŭ după gloria curţii, îşĭ consuma timpulŭ străduindu-se a se scula de dimineţă, îşĭ sacrifica odihna, libertatea, virtutea şi póte chiar pe amicii sĕi adevĕraţĭ, numai sĕ obţină vre-o mică distincţiune, atuncĭ eu îmĭ diceam: Acestŭ omŭ dă pré multŭ pentru flueraşulŭ sĕu“.

„Când vedeamŭ pe altulŭ, setosŭ după popularitate şi spre acestŭ scopŭ ocupându-se totdeuna cu contestaţiunile publice, negligându-şĭ afacerile sale particulare, şi ruinându-le prin acéstă negligenţă. diceam: „plătesce pré scumpŭ flueraşulŭ.“

„Când aflamŭ de vre-unŭ avarŭ. care renunţa la orĭ-ce modŭ de a trăi comodŭ, la tótă plăcerea de a face bine altora. la tótă stima compatrioţilorŭ sĕi şi la tóte farmecile amiciţiei, pentru a avea o bucăţică de metalŭ galbenŭ: „Sĕrmane omule, diceam eu, dai prea multŭ pentru flueraşulŭ D-tale.“

„Când întâlneamŭ pe unŭ omŭ de plăcere, sacrificândŭ orĭ ce perfecţiune laudabilă a sufletului sĕu şi orĭ-ce ameliorațiune a stării sale voluptăţilorŭ simţului curatŭ corporalŭ şi ruinându-şĭ astfelŭ sănĕtatea sa în urmărirea lorŭ: „om înşelatŭ, ii diceamŭ, îţĭ procurĭ nĕcasurĭ în locŭ de plăcerĭ; plătescĭ pré multŭ pentru flueraşŭ.“

„Decă vedeam pe altulŭ, încăpăţinatŭ, umblândŭ a vrajbă după haine frumóse, case frumóse, mobile frumóse, achipagiu frumosŭ, tóte întrecêndŭ averea lui. procurându-şi-le prin datorii şi luminându-şĭ cariera într'o temniţă: „Ei! îmĭ diceam eu. elŭ a plătitŭ tare scump flueraşulŭ sĕu.“

„Când vedeam câte o fetiţă frumósă. cu natură bună şi blândă. măritată după unŭ bărbatŭ sĕlbaticŭ şi brutalŭ, care o maltrata necontenitŭ, diceam: „ce pĕcatŭ că a plătitŭ aşa de scumpŭ unŭ flueraşŭ.“

In fine am ajunsŭ la conclusiunea. că cea mai mare parte din nenorocirile omenescĭ provine din preţuirea falsă ce o facemŭ a valorii lucrurilorŭ. din aceea că „se dă prea multŭ pentru flueraşe.“

Cu tóte acestea simtŭ că trebue sĕ îmĭ fiă milă de aceştĭ nenorociţĭ. când considerŭ, că pe lângă înţelepciunea cu care mĕ laudŭ, suntŭ unele lucrurĭ în lumea acésta pămêntéscă. atâtŭ de seducĕtóre, d. e. merele regelui Ioanŭ, carĭ din norocire nu potŭ cumpăra. căcĭ decă s'ar licita aşŭ putea fi sedusŭ sĕ mĕ ruinezu prin cumpărarea lorŭ şi sĕ aflu „că am datŭ încă odată prea multŭ pentru flueraşŭ.“

Rĕmasŭ bunŭ. scumpă amică....!

B. F.“

N'ar strica decă am urma aceste sfaturĭ ale înţeleptului Franklin mai des!

V—u.

Ateneulŭ românŭ din Bucurescĭ.

(Conferinţa d-lui Tache Ionescu despre credinţă.)

D. Tache Ionescu începe conferinta sa dela Ateneu. reamintindŭ cele ce spusese acum 4 anĭ într'o altă conferinţă. şi unde se vedea schiţată deja iedea conferinţii de adĭ. Comparândŭ după Taine tendinţele civilisaţiunii englese cu cea francesă, d-sa releveză, că una din calităţile civilisaţiunei englese e religiunea atâtŭ de mlădiósă, încâtŭ se póte împăca cu progresulŭ neîncetatŭ. Omulŭ are trebuinţă de religiune, are însĕ mai cu semă trebuinţă de simţulŭ moralŭ, şi orĭ-câtŭ s'ar dice că vĕculŭ nostru e imoralŭ şi coruptŭ. e de netăgăduitŭ că elŭ este şi mai moralŭ şi mai inteligentŭ decâtŭ predecesorii sĕi. Chiar acele tânguirĭ ce se ridică de tóte părţile suntŭ o probă. nu că ar fi mai coruptŭ. der că sufere cu mai multă sensibilitate suferinţele generale. D-sa definesce apoi

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(1)

DICŢIONARŬ POPORALŬ.

Cuvinte românescĭ din jurulu Năseudului, de poporu grăite şi totu pentru poporu alcătuite.

Adunate de dascălulu *Iuliu Bugnariu.*

(Urmare din Nr. 261—263 din anulu trecutŭ.)

293. *Opcină*=culme, partea de deasupra a unui dealŭ.

Pe celŭ dealŭ, pe cea opcină!
Este-o crengă de sulcină.
Suflă vêntulŭ şĭ-o clătină
Din vervŭ până'n rădĕcină.

294. *Hârsătŭ*=omu flămêndŭ, lipitŭ pămêntului. De aicĭ e verbulŭ a „hârsi“=a fi espusŭ fómei, a peri de fóme.

295. *Horţăire* (ca verbŭ)=a freca ceva: a scărpina.

Horţa, borţa pe spinare,
Tronca. bonca'ntre picióre.

(Ghicitură: clopotulu.)

296. *Hârzobă*=potcóvă de lemn de formă cercuală. Se folosesce de către vênătorĭ. în scopulŭ d'a nu se scufunda în zăpadă şi d'a călca mai sigurŭ.

297. *Pârte*=calea ce se face cu picióreIe prin omĕtulŭ întregŭ. A apucatŭ *pârtea* şi nu s'a opritŭ până'n tĕrlă.

298. *Fuiaşă*=vêntŭ grozavŭ împreunatŭ cu omĕtŭ.

299. *Gardină*=dungă, margină, cantă.

300. *Ropotă*=zamă pregătită rĕu, bună de aruncatŭ după dulăi.

301. *Ciuvai*=vase: blide, óle, ulcele etc.

302. *Batăr*=macăr. Plătesce-mĭ *batăr* cheltuelele!

303. *Văcuiescŭ*=trăiescŭ.

— „Sorióră dulcea mea,
Cu cine-ţĭ place lumea?
Cu tată şi cu măicuţă
Prin grădinĭ cu vĕsdoguţă?
Orĭ cu fraţĭ şi cu surorĭ
Prin grădinĭ pline de florĭ?“.
— „Cu tóte, frate, e bine,
Der cu ăştia numai crescĭ.
Şi cu soţulŭ *văcuieşcĭ!*“.

[Baladă popor.]

304. *Gotcă, gocică*=găină de pădure, sĕlbatică. Numele de „gotcă“ se dă şi unorŭ ómenĭ, ca nume de „ocară“.

305. *Ciorovoială* = cioroborŭ, calimburŭ; sfadă, certă; vorbă fără şirŭ.

306. *Ţurună*=râpă, prăpaste, hrapă.

307. *Urdinezŭ*=âmblu după ceva; alergŭ.

308 *Morcotanŭ*=cămĕrarŭ, cămĕraşŭ.

Notă. Flĕcăii din jurulŭ Năsĕudului aranjază în totŭ anulŭ — pe sĕrbătorile Crăciunului — nescarĭ petrecerĭ numite „*bere*“ orĭ „*vergelŭ*“. Cu acéstă ocasiune conducŭ 2—3 ceteraşĭ, cumpără 6—7 ferii de vinarsu, zăharŭ, luminĭ, petroleu etc.; apoi ca sĕ aibă jucăuşe învită tóte fetişcanele din satŭ, carĭ primindu învitarea cu plăcere, aducŭ cu sine anumite mâncărĭ, precum: carne friptă de porcŭ, cârnaţŭ, cóste, plăcinte etc. Aceste mâncărĭ se păstreză apoi într'unŭ lădoiu mare cu închisóre, şi se concredŭ unui feciorŭ de omenie, care pórtă numele de morcotanŭ“.

309. *Corlă*=colibă mică pĕcurărescă. orĭ poiată de nuiele pentru vite.

310. *Şcorlă*=vacă bĕtrână şi rea, învelită numai în piele.

311. *Ciutricare*=a vorbi multe, der fără ceva însĕmninţă practică; vorbă de clacă.

Orĭ şi câte-i *ciutrica*,
Copilaşulŭ ţĭ'omŭ tăia
Şi pe tine te-omŭ lua!

[Baladă popor.]

312. *Ruşdă*=sĕcure orĭ sapă rea.

313. *Sgâtâcanŭ, gâlcanŭ*=omŭ cu guşă, ce abia rĕsuflă.

Of leliţă din Hordou,
Galca ta plăteşte-unŭ bou,
Că e câtŭ unŭ barabou.

[Satiră popor.]

314. *Hleampă* pl. hleampurĭ=supraedificate [grajdŭ, şură, coteţŭ etc.]

315. *Holobócă*=vinarsŭ. holircă, stropşală, rachiu, ţuică etc.

316. *Dobrescŭ*=desmerdŭ, ninerezŭ, ţinŭ scumpŭ ca pe apa cea puţină. — Nu'ţĭ *dobri* atâta copiii, că adĭ-mâne ţĭ-orŭ face pĕrulŭ măciucă. inima sfĕrr şi gura lingură!

317. *Zăludŭ-ă*=omŭ cu minte tineră. nebunatecŭ.

318. *Nebleju-ă*=omŭ mişelŭ, de puţină consideraţiă.

319. *Duimŭ*=tripelŭ, morbŭ sifiliticŭ, ce se ivesce la membrulŭ genitalŭ bărbătescŭ.

320. *Lepşescŭ*=lovescŭ cu palma orĭ cu pumnulŭ. De aicĭ adjectivulŭ „lepşitŭ“=omŭ prăpăditŭ, mişelŭ. trasîmpinsŭ.

321. *Lipcă*=orbişŭ, stă lipcă=stă orbişŭ stă a nu se duce.

322. *Cionocŭ*=ciubucŭ: pipă turcéscă.

323. *Căpărare*=junghiare. durere.

Alege-te,
Culege-te,
Meşteşugŭ cu lucru rĕu.
Nu mĕ *căpăra*,
Nu mĕ îmfla etc.

[Descântecŭ popor.]

324. *Borodină*=muiere grasă. ce abia se póte mişca dintr'unŭ locŭ într'altulŭ.

egoismulŭ și altruismulŭ, și arată cum altruismulŭ — unŭ egoistru rafinatŭ. — câștigă din ce în ce terenŭ. Adĭ durerile vecinului, ca și bucuriile lui, se comunică cu vioiciune în fie-care din noi.

D-sa esplică astfeliu și chiar legitiméză mișcarea puternică ce se observă în veaculŭ nostru pentru clasele desmoștenite. Cestiunea socială, dice d-sa, e o mare și reală necesitate, dér soluțiunea ei nu va veni nicĭ în secolulŭ nostru, nicĭ în celŭ viitorŭ.

Aceste teorii, adaugă d. Tache Ionescu, póte vorŭ păré optimiste într'unŭ momentŭ când pesimismulŭ e la modă. D-sa citéză Liniștea lui Vlahuță, poetulŭ care cu Eminescu ne-au datŭ adevĕrata poesiă română și în care rĕsuflă acestŭ sentimentŭ pesimistŭ. E însĕ de speratŭ că pesimismulŭ poetului trecĕtorŭ a fost și că nu va renunța, precum dice a mai scrie — pentru binele literaturei românescĭ. D-sa opune pesimismului, căruia îi face o puternică și dréptă critică, credința în progresŭ, în moralitate, în mai bine. Civilisațiunea, cu mișcărĭ ritmice, pare póte une-orĭ că dă înapoi.

Aci însĕ e numai o ilusiune și mersulŭ progresivŭ e și în natură și în omenire.

Vii și repetate aplause au întreruptŭ în dese rĕndurĭ vocea simpaticului conferențiarŭ. *(Românulŭ).*

Corespondența „Gazetei Transilvaniei."

Vocea unuĭ țĕranŭ românŭ. Primimŭ dela badea *Vasilie Vaideanu*, economŭ în Romosŭ, unŭ articulŭ concipiatŭ, scrisŭ și subscrisŭ de mâna sa propriă. Badea Vasilie naréză mai ântêiu istoria luĭ Cainŭ și Avelŭ, că Dumnedeu a primitŭ jertfa luĭ Avelŭ, ér a luĭ Cainŭ nu. Cainŭ pentru acésta a învidiatŭ pe fratele sĕu Avelŭ și l'a omorîtŭ. Pentru acestŭ omorŭ Dumnedeu l'a pedepsitŭ pe Cainŭ cu mustrarea consciinței sale, care-i adusese mórte. De aci trage țĕranulŭ nostru următórea învĕțătură:

Decĭ iubițilorŭ temeți-vĕ de Dumnedeu și faceți bine, ca se nu vĕ fiă frică de nime, căcĭ vedemŭ bine, că lumea trece și poftele ei, ér celŭ ce face voia luĭ Dumnedeu petrece în vecĭ, căcĭ vedemŭ unŭ omŭ înălțându-se și altulŭ pogorându-se, ba chiar vedemŭ o împĕrăția picândŭ și alta ridicându-se.

Decĭ déră trebue sĕ lucrămŭ dreptate până este lumină, cacĭ decă se va întuneca, cu anevoiă vomŭ mai puté lucra: decĭ déră trebue sĕ ne păzimŭ, ca sĕ nu vie peste noi sbiciulŭ luĭ Dumnedeu ca peste fiii neascultării órecând... Așa ne învĕță Mântuitorulŭ: „cine semĕnă cu lacrĕmĭ, cu bucuriă va secera."

Și Apostolulu Pavelŭ dice: cartea 2 cătră Corintenĭ c. 4, v. 17, 18. „Nĕcadulŭ nostru de acuma curêndŭ trecĕtoriu și ușorŭ vecînicŭ, și preste mĕsură mare, mărirea lucréză întru noi: neprivindŭ noi la cele ce se vĕdŭ, căcĭ suntŭ trecĕtóre, ér cele ce nu se vĕdŭ suntŭ vecînice.

Nĕcazurile suntŭ cam grele; scie numai Dumnedeu ce-o mai aduce timpulŭ cu sine, căcĭ jugulŭ nostru este greu ér sarcinele'sŭ și mai grele.

Despre serbarea Duminecei: Diua Duminecei este sfințită de Dumnedeu, și cum trebue s'o sfințimŭ? Sĕ mergemŭ regulatŭ la sânta Biserică și sĕ ne rugămŭ luĭ Dumnedeu, decĭ déră trebue sĕ prăsnuimŭ și cu odihnă; adecă numai aceea sĕ lucrămŭ, ce este cu neputință ca sĕ rĕmână pe cealaltă di, ér ce nu, nu.

Domnii creștinĭ suntŭ datorĭ, ca sĕ îngădue slugilorŭ sale odihna cea cuviinciósă în dilele acestea. *Eră unii omenĭ dicŭ, cumcă omulŭ sĕrbătórea la altulŭ póte lucra fără de pĕcatŭ.* Credință deșertă! Au nu totŭ cu aceleа mânĭ lucră, cu care lucră și la sine? — Inșelare este acésta!....

Deșteptă-te Române, ca sĕ nu adormĭ somnulŭ celŭ de mórte, căcĭ acela este greu, ci te deșteptă și-țĭ ridică ochii în susŭ ca sĕ vedĭ lumina lumii și sĕ poțĭ sta în picióre.

Rĕmânŭ de binevoitorŭ alŭ d-vóstrĕ
Romosŭ, Feb. 1888.

Vasilie Vaideanu,
economŭ.

Orăștiă, 29 Februarie.

Representațiunea teatrală dată în Orăștiă la 26 Februarie st. n. a. c. de cătră diletanții românĭ, a avutŭ resultatŭ fórte îmbucurătorŭ. Meritulŭ este alŭ D-șorelorŭ T. și L. Corvinŭ, alŭ D-nei A. Vladu și alŭ D-nilorŭ I. Branga, T. Haneșiu, G. Jóndrea și C Baicu, carĭ au arĕtatŭ prin neobosita lorŭ sîrguință, că și Românulŭ este demnŭ de a se numĕra între popórele civilisațiunei.

La tóte acestea morale întreprinderĭ meritulŭ este a se atribui în prima liniă D-lui Dr. *Ioanŭ Mihu*, care este antemergĕtorulŭ înaintărei Românilorŭ din Orăștiă și jurŭ.

Acestŭ zelos bărbatŭ, în înțelegere cu alțĭ bărbațĭ statornicĭ în cuvêntŭ, a înființat Institutŭ de creditŭ românŭ, Societate de lectură, Corŭ de cântărĭ românŭ, și în diua susŭ disă s'a proiectatŭ și aprobatŭ cu mare bucuriă înființarea unui Institutŭ tipograficŭ și librăria română, așa încâtŭ astădĭ potŭ fi superbĭ Românii din Orăștiă față cu starea lorŭ înainte de asta cu 4 anĭ, pe când d-lŭ Dr. Ionŭ Mihu nu locuia în Orăștiă. Dumnedeu le binecuvinte întreprinderile și în viitoriu. **T. A.**

Mórtea împĕratului Wilhelm.

Despre încetarea din viĕță a împĕratului se scrie din Berlinŭ:

Incă cu o di înainte de mórtea prințului Wilhelm l'a introbatŭ pe împĕratulŭ, decă nu cumva voesce sĕ vĕdă pe predicatorulŭ curții Dr. Kögel. Impĕratulŭ a rĕspunsŭ: „E tocmai timpulŭ serviciului divinŭ de după amédĭ" (vecerniei.) In camera bolnavului se adunară apoi împĕrătésa, marele duce și marea ducesă de Baden, prințulŭ și princesa de corónă ai Svediei, prințulŭ și princesa Wilhelm, prințulŭ Fridericŭ Leopold, cancelarulŭ imperiului prințulŭ Bismark, contele Moltke, camerierulŭ supremŭ contele Stolberg-Wernigerode, Maresalulŭ superiorŭ alŭ curții și alŭ casei contele de Perponcher, generalii și adjutanții, damele împĕrătesei.

Dr. Kögel făcŭ în scurte pause rugăciunĭ. Impĕratulŭ esprima cuvinte singuratice ale preotului. Impĕrătésa ședea în scaunulŭ ei la piciórele patului cu fața întórsă spre împĕratulŭ. Pe la 7 óre séra împĕratulŭ se mai liniști și bĕu puținteluŭ vinŭ de Takaj. Stetea în patŭ jumĕtate ridicatŭ și a vorbitŭ mai multŭ timpŭ cu prințulŭ Wilhelm despre lucrurĭ militare. Totŭ ce a vorbitŭ împĕratulŭ, s'a scrisŭ. Vorbirea îi era turburată prin fantasiii trecĕtóre pricinuite de frigură. Pe la orele 10 séra, starea împĕratului se îmbunătăți relativŭ, așa că membrii familiei au credutŭ că potŭ părăsi palatulŭ. Impĕrătésa încă se duse în apartamentele sale. Marea ducesă de Baden a petrecutŭ, cu întreruperĭ, parte din nóptea lângă împĕratul, totŭ așa prințulŭ și princesa Wilhelm. Desŭ de diminéță sosi prințulŭ Bismark la palatŭ ca sĕ se informeze despre starea împĕratului, și apoi érăși se duse. Pe la 4 óre diminéța unele semne arătau că în curênd împĕratulŭ își va da sufletulŭ. Pulsulŭ deveni slabŭ, respirația grea, consciința disparŭ. La disposiția medicilorŭ, fură chiămațĭ membrii familiei împĕrătescĭ între carĭ și principesa Fridericŭ Carolu, precum și toțĭ cei carĭ fuseseră în séra trecută. Impĕratulŭ numai audia întrebările ce i-le punea marea ducesă. Impĕrătésa ședea pe scaunulŭ sĕu ținêndŭ mâna stângă a împĕratului într'ale sale, fără sĕ o lase, deși o cuprindea din timpŭ în timpŭ slăbiciunĭ și marea ducesă trebui sĕ o sprijine.

Respirația împĕratului se rări, D. Dr Kögel începu a se ruga, toțĭ cei de față îngenunchiară împrejurulŭ patului. Incă o adêncă respirație — și împĕratulŭ muri. Toțĭ membrii familiei împĕrătescĭ se apropiară sĕ'șĭ ia dela capulŭ supremŭ ultimulŭ adio și sĕ-i sărute mâna. Toțĭ îngenunchiară înaintea patului rĕposatului, ér prințulŭ Vilhelm făcŭ semnŭ și celorlalțĭ carĭ erau de fața, cămărarului supremŭ, mareșalului superiorŭ alŭ curții, generalilorŭ și adjutanțilorŭ, medicilorŭ, servitorilorŭ privațĭ, garderobierului și vênătorilorŭ privațĭ, carĭ serviseră cu credință Domnului lorŭ și'șĭ luară ultimulŭ adio dela elŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Viena, 14 Martie. Astăséră prințulŭ moștenitorŭ *Rudolfŭ* a plecatŭ la Berlinŭ.

Bucurescĭ, 14 Martie. Regele *Carolŭ* și regina *Elisaveta* au plecatŭ erĭ la Berlinŭ.

Bucurescĭ, 14 Martie. **Cabinetulŭ s'a constituitŭ** în modulŭ următorŭ: *I. C. Brătianu* președinte alŭ cabinetului și la rĕsboiu; *Sturdza* finance, *Pherekyde* esterne, *Nacu* culte și interne, *Aurelianŭ* lucrărĭ publice, *Gane* comerciu și *Giani* justiția.

Berlinŭ, 14 Martie. Impĕratulŭ vrea sĕ depună câtŭ de curêndŭ jurămêntulŭ pe constituțiă. Mareșalulŭ Moltke a luatŭ în primire jurămêntulŭ de fidelitate alŭ generalilorŭ armatei germane.

Roma, 14 Martie. Prințulŭ de corónă a plecatŭ erĭ la Berlinŭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 13 Martie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.47	Vĕnd.	8.48
Argintŭ românescŭ .	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.05	„	10.07
Lire turcescĭ . . .	„	11.34	„	11.37
Imperialĭ	„	10.34	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble rusescĭ . . .	„	101.—	„	102.—
Discontulu	$6^1/_2$—8% pe anu.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 13 Martie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.35
Renta de hârtiă 5%	83.30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	148.75
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	94.—
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	123.75
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	108.
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	103.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Transilvane	103.75
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Renta de hârtiă austriacă	77.60
Renta de argintŭ austriacŭ	78.75
Renta de auru austriacă	108.95
Losurĭ din 1860	132.—
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	857.—
Acțiunile băncei de creditu ungur. .	270.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	268.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	122.60
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	123.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.99
Napoleon-d'orĭ	$10.04^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germane	62.35
Londra 10 Livres sterlinge	126.95

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu

---

325. *Borodău*=cuptorŭ de cărămidĭ; platĕnŭ.
326. *Ceiŭ*=cerŭ, pețescŭ.
Me duseiu ca sĕ o *ceiŭ*
Pe hâda cu șese boi,
Boii'sŭ bunĭ, moșia'mĭ place,
Dér cu hâda ce m'oiu face?
327. *Știuleți*=ciórecĭ scurțĭ și vechĭ.
328. *Bosimflatŭ*=mâniosŭ; înfuriatŭ. De aicĭ verbulŭ „a se bosimfla"=a se mânia, a deveni înfuriatŭ.
328. *Sulharŭ*=lemnŭ dreptŭ, lungŭ și subțire.
329. *Șulimandră*=femeiă nebunatică, blăstĕmată afară din calea luĭ Dumnedeu.
330. *A se borși*= a se îmfla d. e. rîulŭ când e înghețatŭ.
331. *Rantiă*=râdă, sdrență.
332. *Merindare*=ștergarŭ micŭ în care iși învĕlesce Românulŭ săteanŭ merindea.
333. *Ștofnacŭ*=omŭ micŭ, ce pare a fi unŭ paiațŭ; piticŭ, pigmeu.
334. *Mĕ* în locŭ de merge.
335. *Fa* în locŭ de face.

[Va urma].

Cântece poporale.

[Culese de Iuliu *Moldovan*.]

Bade, pentru ochii tĕi
Mĕ urescŭ părinții mei,
La fântână nu mĕ mână
După-o țîrŭ de apă bună,
La pirlazŭ nu'mĭ dau rĕgazŭ,
Cată, bade, sĕ te lasŭ.

* *
*

La mândruța din vecinĭ
Trecu-i gardulŭ peste spinĭ.
Nicĭ spinii nu m'au spinatŭ,
Nicĭ cânii nu m'au mușcatŭ.

* *
*

Bădișorŭ cu perulŭ crețŭ
Și cu ochișorii verdĭ
Eu acum m'așŭ mărita
Dér nu potŭ de dumnéta,
Și pe mine mulțĭ mĕ cerŭ,
Dér după dumneata pierŭ.

* *
*

De-ar fi dorŭ pe câtŭ urîtŭ
N'ar încăpé pe pĕmêntŭ,
Dér doru-i mai puținelŭ
Și-i plină lumea de elŭ.

* *
*

Frundă verde iérbă grasă,
Mĭ-e vremea sĕ mergŭ acasă,
Doué mândre nu mĕ lasă:
Una mĕ ține de mână,
Alta'mĭ iese prin grădină.

* *
*

Póte fi lelea frumósă,
Podu'i țese, podu'i cóse,
Podu'i face pânza désă,
Coborîndŭ pe scară 'n josŭ
Așa cânepă și-a torsŭ.

* *
*

Rĕu îmĭ pare după lume,
Eu mĕ trecŭ și ea rĕmâne,
După florĭ și floricele,
După ochii mândrei mele,
Că totŭ plânge și suspină
Dup'o departe inimă.

* *
*

Sărăcuță inima mea
Er a prinsŭ a mĕ durea,
Nu mĕ dóre de durere,
Mĕ dóre de dorurĭ grele,
Nu mĕ dóre sĕ mĕ doră,
Mĕ dóre de mĕ omóră.

* *
*

Mândru-i codrulŭ înfrunditŭ,
Pentru mine-i veștejitŭ
Păn' ce trăescŭ cu urîtŭ.
Mândru-i codrulŭ și 'nspânatŭ,
Mie'mĭ pare că-i uscatŭ
Păn' ce trăescŭ cu bănatŭ.

* *
*

Totŭ așa dice dorulŭ,
Că de dorŭ móre omulŭ,
Minte doru ca unŭ câne,
Că de dorŭ nu móre nime,
Ci móre că n'are dile.

* *
*

Eu cunoscŭ pe-a mele rele
Că n'oiu mere 'n raiu cu ele,
Și cunoscŭ p'a mele fapte
Că de raiu oiu fi departe,
Că de raiu oiu fi departe,
Cunoscŭ și p'a mele horĭ
Că n'oiu mere 'n raiu cu florĭ,
Și cunoscŭ p'alŭ meu cântatŭ
Că mie iadulŭ mĭ-e datŭ.

* *
*

Frundă verde ca nalba,
Spusu-mĭ-a mie marca,
Sĕ lasŭ somnulŭ și lenea
Și dorulŭ și dragostea,
Că acele m'orŭ mânca.
Maică măiculița mea,
Lenea, somnulŭ l'oiu lăsa,
Dragostea pănă-i lumea,
Lene, somnŭ oiu părăsi,
Dragostea păn'oiu muri.

* *
*

Mândră, mândrulica mea,
Când tu te vei cununa
Și popa te-a întreba,
Place'țĭ urîtu orĭ ba?
Mândră nu-i avea ce face,
Ci îi dice că îțĭ place.

* *
*

Diua norŭ și nóptea stele,
Eu petrecŭ lumea cu jele,
Diua norŭ și nóptea norŭ,
Eu petrecŭ lumea cu dorŭ!

* *
*

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugăm pe d-nii abonaţi ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Pentru despărţirea de Librărie propriu disă, avemŭ trebuinţă de unŭ ajutorŭ, care sĕ fi practicatŭ deja câţi-va anĭ acéstă ramură de comerciu şi sĕ cunóscă limbele română, francesă şi germană.

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ, sĕ bine-voiéscă a ne trămite copii de certificatele ce posedŭ, însoţite de o fotografie.

Bucurescĭ.

Socecŭ & Comp.

9

„ALBINA“,
Institutŭ de creditŭ şi de economii
FILIALA BRAŞOVŬ.

Primesce depunerĭ spre fructificare şi plătesce pentru ele amĕsuratŭ timpului de abdicere, darea de venitŭ de 10% şi **5, 4 séu 3½% interese;**

cumpĕră şi vinde scrisurĭ fonciare de ale „Albinei“ după cursulŭ dilei, pe care totodată le recomandă p. t. publicului ca cea mai sigură şi avantagiósă hârtiă pentru plasarea de capitale;

escomptéză cambii cu celŭ puţinŭ douĕ subscrierĭ după calitatea lorŭ **cu interese de 6½—8%;**

escomptéză cambii cu numai o subscriere décă acelea suntŭ asigurate prin hipotecă cu **7% interese;**

acórdă credite de contŭ curentŭ cu 6½% interese;

acórdă imprumuturĭ pe mărfurĭ carĭ au o valóre stabilă şi nu suntŭ supuse stricărei **pe lângă interese dela 6½—8%,** după suma imprumutului;

acórdă imprumuturĭ pe tóte efectele cotate la bursa din Budapesta, Viena şi Bucurescĭ, până la 85% a cursului lorŭ pe lângă **interese pe 6½%;**

cumpĕră şi vinde după cursulŭ dilei monete;

primesce în comisiune cumpĕrarea şi vinderea de orĭ-ce hârtii de valóre pe lângă cele mai ieftine condiţiunĭ;

închiriază pe teritoriulŭ ce-lŭ posede lângă gara Braşovŭ, şi care e prin şine în legătură nemijlocită cu gara însaşĭ, a-tâtŭ **locurĭ libere pentru depositarea de marfă** câtŭ şi **cabine în magazinele sale** séu **magazine întregĭ,** şi primesce şi cantităţĭ mai micĭ de mărfurĭ spre depositare în magazinele sale.

Deslușirĭ detailate se potŭ lua la cassa filialei şi la bărbaţii de încredere ai acesteia.

Oarele de cassă suntŭ în fiă-care di dela 9—12 a. m. şi dela 3—5 p. m.

Localulŭ „Filialei“ este în Braşovŭ, piaţă Nr. 90, etagiulŭ I.

52 36

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustraţiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 şi 15 di a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustraţiunĭ frumóse; şi publică articlii socialĭ, poesii, novele, schiţe, piese teatralĭ ş. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare şi scienţifice cu reflesiune la cerinţele vieţei practice; apoi petrece cu atenţiune viéţa socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiunĭ din patriă şi străinătate; şi prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieţei; şi preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — Preţulŭ de prenumeraţiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România şi străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ şi în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Diarŭ bisericescŭ, scolarŭ şi literarŭ — cu ilustraţiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broşurĭ lunare câte de 2½—3½ cóle; şi publică portretele şi biografiile archiereilorŭ şi preoţilorŭ mai distinşĭ, precum şi alte portrete şi ilustraţiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciinţelorŭ teologice şi între aceştia mulţime de predice pre dumineci, serbătorĭ şi diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice şi scienţifice-literarĭ; şi în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte şi scirĭ cu preferinţa celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică şi literară. — Preţulŭ de prenumeraţiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ şi în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanţii primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cuĭ cere.

☞ A se adresa la „CANCELARIA NEGRUŢU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania. ☜

Totŭ de aci se mai potŭ procura şi următórele cărţĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice şi istorice maghiare privitóre la Românĭ, înveDerite şi rectificate de Dr. Gregoriu Silaşi. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Şincai. Preţulŭ 30 cr.

Renascerea limbeĭ românescĭ în vorbire şi scriere înveDerită şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silaşi. (Op complet). Broşura I. II. şi III. Preţulŭ broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum — avêndŭ şi o notiţă istorică la fiă-care sĕrbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ şi modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Preţulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Preţulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradiţiune de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Eĭŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruţu. Preţulŭ 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiţă din emigrarea lui Dragoşŭ. Novelă istorică naţională. Preţulŭ 20 cr.

Numerii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Preţulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé. Preţulŭ 10 cr.

Hermanŭ şi Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantinŭ Morariu. Preţulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Şuluţŭ. Preţulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ţinută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincenţiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ şi viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preţ. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrosa seu **Cloşca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Preţulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătenului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu şi chemiă. Preţulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulŭ 30 cr.

Îndreptarŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru invĕţămentulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕţătorilorŭ şi a altorŭ bărbaţĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea ilŭ şi recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ şi învĕţătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesaţĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Preţulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Preţulŭ 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Preţulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruţŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ şi din partea ministeriului de culte şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindendŭ composiţiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referinţele vieţei socialĭ — se póte întrebuinţa cu multŭ folosŭ de cătră preoţĭ, învĕţătorĭ şi alţĭ cărturarĭ românĭ. Preţulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecţiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ş. a. Preţulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕţătorĭ şi preparandĭ. Broş. I. scrisă de Gavrilu Trifu profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărţĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Preţulŭ unui esemplarŭ broşuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Carticică de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru prunciĭ scolarĭ de ambe secsele. Preţulŭ unui esemplaru broşuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pândă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru prunciĭ scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtorei de D-deu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ legatŭ şi spedatŭ franco e 15 cr.